

Handläggare: Leif G. Hellén
Telefon: 508 33 757

Till
Utbildningsnämnden
2010-03-18

Inriktningsförslag avseende om- och tillbyggnad av Stenhagsskolan för år 0-9 samt särskola

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens inriktningsförslag avseende om och tillbyggnadsåtgärder vid Stenhagsskolan samt uppdrar åt utbildningsförvaltningen att återkomma med ett förslag till genomförandebeslut.

Thomas Persson
Direktör

Håkan Edman
Grundskolechef

Johanna Engman
Avdelningschef
Kvalitets- och ekonomiavdelningen

Sammanfattning

Utbildningsnämnden gav den 15 maj 2008 förvaltningen i uppdrag att dels presentera ett inriktningsförslag för nybyggnation för år 6-9 vid Stenhagsskolan, dels utreda en sammanslagning av Akallaskolan och Stenhagsskolan. Akallaskolan är byggd 1977 och är sedan flera år i behov av en omfattande renovering och upprustning. Stenhagsskolan klarar inte den obligatoriska ventilationskontrollen (OVK) varför SISAB måste bygga om ventilationen. Skolans publika lokaler måste tillgängliggöras.

Istället för att bygga om och upprusta både Akallaskolan och Stenhagsskolan har ett om- och tillbyggnadsförslag tagits fram där såväl år 0-9 som obligatorisk sarskola, som nu finns i Sveaborgsskolan, inryms i Stenhagsskolan. Skolan byggs på med en våning där bl.a. NO-lokaler, bildsal, hemkunskapssal, bibliotek samt lärosalar för år 6-9 placeras. På bottenvåningen byggs mottagningsköket om till tillag-ningskök samtidigt som kök och matsal får större yta vilket medför att rektors-expeditionen m.m. flyttas. Ett nytt idrottshus byggs som utformas så att den gamla idrottsbyggnaden kan avvecklas.

Den hyreshöjande projektkostnaden beräknas till 140,1 mnkr och det årliga hyres-tillägget till 12,1 mnkr. Det innebär en hyreskostnad första året efter färdig-ställandet om 15,8 mnkr. Friställandet av Akallaskolan och Sveaborgsskolan innebär samtidigt en hyresminskning om 5,3 mnkr. Ombyggnaden av Stenhagsskolan planeras preliminärt ske från november 2011 till juni 2013. Under denna period planeras att Dalhagsskolan skall användas som evakueringsskola.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner inriktningsförslaget för om- och tillbyggnad av Stenhagsskolan samt uppdrar åt utbildningsförvaltningen att återkomma med ett förslag till genomförandebeslut.

Bakgrund

Snabbfakta om Stenhagsskolan			
		<u>Elevantal</u>	
	<u>läsåret 2009/10</u>	<u>Dagens kapacitet</u>	<u>Framtida kapacitet</u>
Grundskola år 0-3:	ca. 170		200
år 4-6:	ca. 105		180
år 7-9:			180
Särskola:			12
Totalt antal elever:	ca. 275	ca. 350*	572
Fritidshem:	ca. 165		ca. 180
Fritidsklubb:	ca. 45		ca. 50
Skolans uppförandeår:	1977		
Arkitekt:	Höjer & Ljungqvist Ark. kontor AB		
Skolans totalyta:	5 490 m ² (BRA)		
Årshyra idag:	4,6 mnkr		
Hyra/m ² idag:	844 kr		
M ² /elev idag:	20,0 m ²		
Hyra/elev idag:	16 845 kr		
Projektkostnad:	140,1 mnkr, till detta kommer en av SISAB bedömd kostnad om 26,5 mnkr för underhållsåtgärder, d.v.s. 166,6 mnkr i total projektkostnad		
Totalyta efter ombyggnad:	8 313 m ² (BRA)		
Årshyra första året efter ombyggnad:	15,8 mnkr		
Hyra/m ² första året efter ombyggnad	1 901 kr		
M ² /elev efter ombyggnad:	14,5 m ²		
Hyra/elev första året efter ombyggnad:	27 632 kr		
* enligt uppgift från skolan, tidigare lokalutredning angav en lägre kapacitet.			

Utbildningsnämnden gav den 15 maj 2008 förvaltningen i uppdrag att dels presentera ett inriktningsförslag för nybyggnation för år 6-9 vid Stenhagsskolan, dels utreda en sammanslagning av Akallaskolan och Stenhagsskolan. Bakgrunden till beslutet var att förvaltningen fått i uppdrag att åstadkomma en anpassning av lokalkapaciteten i skolorna på norra Järvafältet som ligger i linje med stadens satsning på Järvalyftet.

Akallaskolan är byggd 1977 och är sedan flera år i behov av en omfattande renovering och upprustning. Fastighetsägaren, Svenska Bostäder, gjorde 2005 en kostnadsbedömning som landade på 111,5 mnkr, varav 5,0 mnkr utgjorde evakueringskostnader. Ett ärende gällande ombyggnad av Akallaskolan togs fram och överlämnades efter nämndbeslut till kommunstyrelsens ekonomiutskott med begäran

om slutligt godkännande. Med anledning av det nya uppdraget avseende kapacitetsanpassning återkallades ombyggnadsärendet rörande Akallaskolan.

I närheten av Stenhagsskolan ligger Sveaborgsskolan, som numera är ett annex till Stenhagsskolan, där rörelsehindrade särskoleelever i år 0-10 får undervisning. En målsättning för stadens skolor är att integrera särskolan i vanliga skolor.

Stenhagsskolan klarar inte den obligatoriska ventilationskontrollen (OVK) varför SISAB måste bygga om ventilationen. Skolans publika lokaler måste tillgängliggöras.

Ärendets beredning

Ärendet har arbetats fram i samarbete mellan representanter för Akallaskolan, Stenhagsskolan, Sveaborgsskolan, grundskoleavdelningen, kvalitets- och ekonomiavdelningen samt SISAB.

Om- och tillbyggnadsförslag

Ett inriktningsförslag avseende om- och tillbyggnad av Stenhagsskolan för grundskolans år 0-9, inklusive särskola, har därefter arbetats fram. Verksamhetsbeskrivning för grundskola respektive obligatorisk särskola redovisas i [bilaga 1](#). Situationsplan över skolan och ritningar över ombyggnadsförslaget återfinns i [bilaga 2](#).

Generellt gäller att ventilationen förbättras i befintliga lokaler samt att tillgängligheten förbättras. Ytskiktsrenovering genomförs i hela A-huset.

För att kunna inrymma den nya organisationen måste skolan byggas till. Den enda möjligheten är att bygga på huvudbyggnaden, hus A, med ett våningsplan, en tillbyggnad som kan göras utan planändring. Dessutom måste ett nytt idrottshus uppföras. I sammanhanget kan informeras om att Akallaskolans idrottsprofil överförs till Stenhagsskolan.

Rektorsexpedition och personalrum flyttas och utrymmena disponeras för kök och matsal som behöver större utrymme. Det nya köket blir ett tillagningskök vilket motiveras av en större elevmängd och målsättningen att skapa en skola i världsklass. Dessutom innebär det planerade elevantalet att "break-even" för att ett tillagningskök skall vara ekonomiskt lönsamt torde uppnås då gränsen för detta traditionellt satts till 500 elever. Två nya trapphus och två nya hissar tillkommer.

Hus A byggs på med ett andra våningsplan om 2 560 m². På detta plan placeras, förutom ett antal vanliga lärosalar för år 6-9, NO-salar, hemkunskapssal, bildsal, specialundervisningslokaler, bibliotek, en av skolenhetens speciella "matteverkstäder" m.m.

Under projektet beslöts att undersöka om en fördubbling av antalet omklädningsrum i det nya idrottshuset kunde öka kapaciteten så mycket, 25-30 %, att befintligt idrottshus kan avvecklas och sägas upp. Resultatet blev att ett förslag till sådant idrottshus, med storleken 1 060 m², kunde arbetas fram. Att bygga ett något större idrottshus medför en lägre hyreskostnad, omkring 0, 2 mnkr, jämfört med att bygga ett något mindre idrottshus samtidigt som det gamla idrottshuset behålls och tillgänglighetsanpassas. SISAB:s bedömning vad gäller möjligheten att utöka den befintliga gymnastiksalen till en hall av föreslaget mått är att detta inte är möjligt att utföra till en rimlig kostnad och att slutresultatet inte skulle bli optimalt då byggnaden fortfarande skulle vara uppdelad i två våningsplan.

För att söka undgå att bygga ett nytt idrottshus vis Stenhagsskolan undersöktes två andra möjligheter. Idrottsförvaltningen kontaktades med frågan om man var intresserad av att bygga en idrottshall i området kring Stenhagsskolan. Interesse för en sådan anläggning förelåg dock inte. Förvaltningen har också varit i kontakt med Svenska Bostäder för att undersöka möjligheten att även fortsättningsvis förhyra Akallaskolans idrottslokaler. Detta visade sig inte vara möjligt.

Kostnader och tidsplan

SISAB levererade i augusti 2009 material inför inriktningsbeslut, se bilaga 2, avseende om- och tillbyggnad Stenhagsskolan. I oktober levererades en tilläggskrivelse avseende idrottsbyggnaden, en skrivelse som också ingår i bilaga 2. SISAB bedömer den hyreshöjande projektkostnaden till 140,1 mnkr och det årliga hyrestillägget till 12,1 mnkr. Det innebär en hyreskostnad första året efter färdigställandet om ca 15,8 mnkr, avvecklingen av befintligt idrottshus inräknat. Samtidigt avgår dock hyreskostnaderna för Akallaskolan (4,9 mnkr) och Sveaborgsskolan (0,4 mnkr) vilket innebär en total hyresminskning om 5,3 mnkr för utbildningsnämnden. Nettoökningen av hyreskostnaden inom projektet blir jämfört med dagens hyreskostnad för Stenhagsskolan (4,6 mnkr) därför 5,9 mnkr (15,8 – 9,9)

Den hyreshöjande kostnaden om 140,1 mnkr fördelas enligt följande, 103,6 mnkr för huvudbyggnaden, 29,9 mnkr för den nya idrottsbyggnaden samt 6,6 mnkr för ombyggnad av hus B för sarskolan.

SISAB bedömer underhållskostnaderna till 26,5 mnkr, d.v.s. den totala projektkostnaden bedöms till 166,6 mnkr.

Totalhyran för Akallaskolan är 5,5 mnkr och fördelas på skolenheten Akallaskolan 4,9 mnkr och andrahandshyresgästerna stadsdelsförvaltningen 0,4 mnkr, stadsdelsbiblioteket 0,2 mnkr och S:t Örjan 0,1 mnkr. Förvaltningen har ambitionen att erbjuda dessa verksamheter ersättningslokaler i någon eller några av Järvafältets övriga skolor.

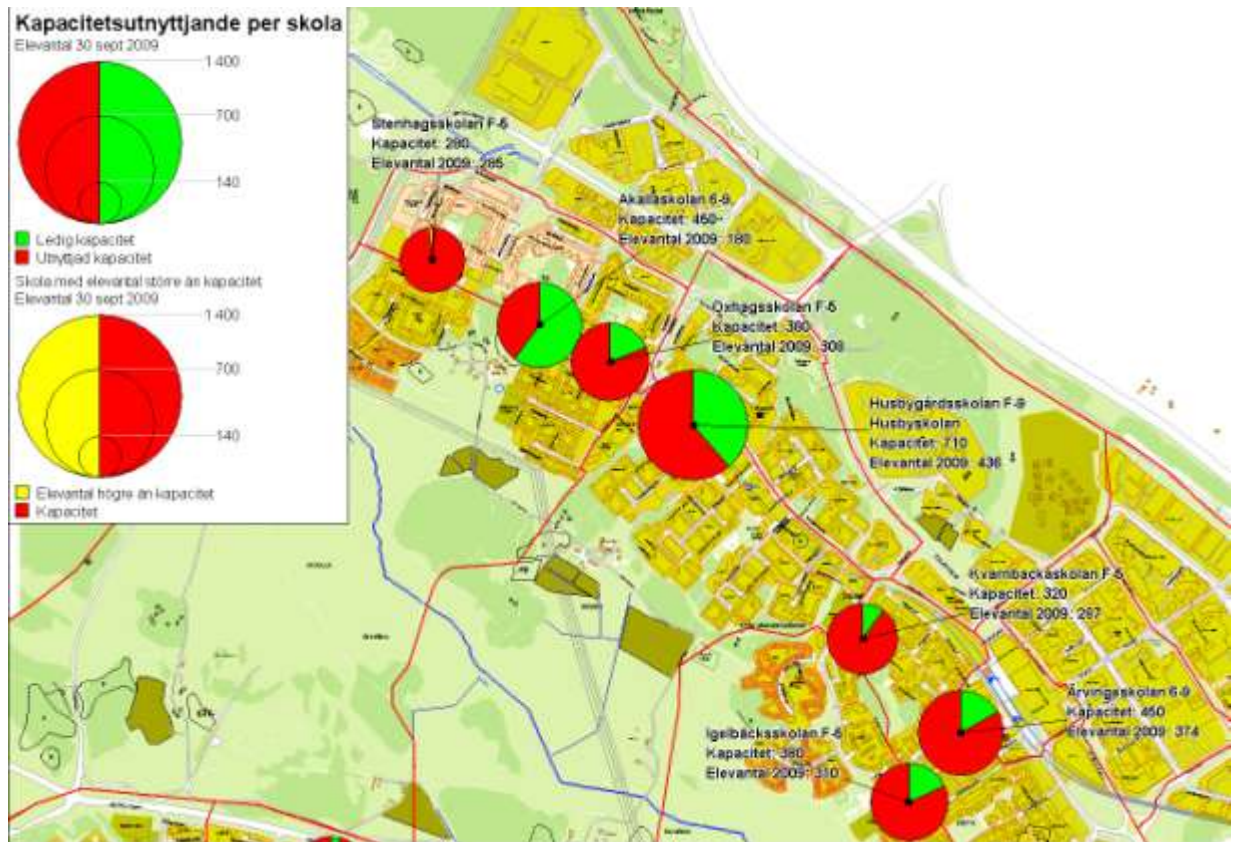
Avsikten är preliminärt att bygga om under perioden november 2011 till juni 2013, tidsplanen är dock ännu inte exakt fastställd. Skolan måste evakueras under ombyggnadsperioden och planeringen utgår ifrån att den nu tomställda Dalhagsskolan kan utnyttjas. Hyran för denna blir närmare 4,0 mnkr för 18 månaders förhyrning, vilket är mycket billigare än vad en paviljongförhyrning skulle bli.

En risk i alla skolbyggnadsprojekt är att elevantalet kanske inte blir det planerade, bl.a. beroende på att antalet fristående skolor ökar. Enligt dagens prognoser för Stenhagsskolan är elevantalet i ökande för år 0-6 där ca 40 elever kan tillkomma till år 2017. För år 7-9 kan elevantalet dock komma att sjunka med omkring 35 elever till 2017. Något som kan påverka elevantalsutvecklingen i positiv riktning för Stenhagsskolan är att Stadshagsskolan i framtiden inte kommer att ha utrymme att ta emot elever som är bosatta utanför närområdet.

Elevantalsprognoser för norra Järvafältet

I ett område som norra Järvafältet måste naturligtvis tas hänsyn till elevantalsprognoserna för samtliga skolor eftersom dessa ligger så tätt. Nedan följer därför en beskrivning över elevantalsutvecklingen i hela området.

Skolorna i Akalla-Husby-Kista har idag ett elevantal på cirka 2 180 elever. Skolornas totala kapacitet uppgår till cirka 2 970 platser. Samtliga skolor utom Stenhagskolan har överkapacitet, framför allt Akallaskolan och Husbygårdsskolan (med Husbyskolan). Kartan nedan visar skolornas nuvarande lokalutnyttjande i förhållande till antalet elever/skolans kapacitet.

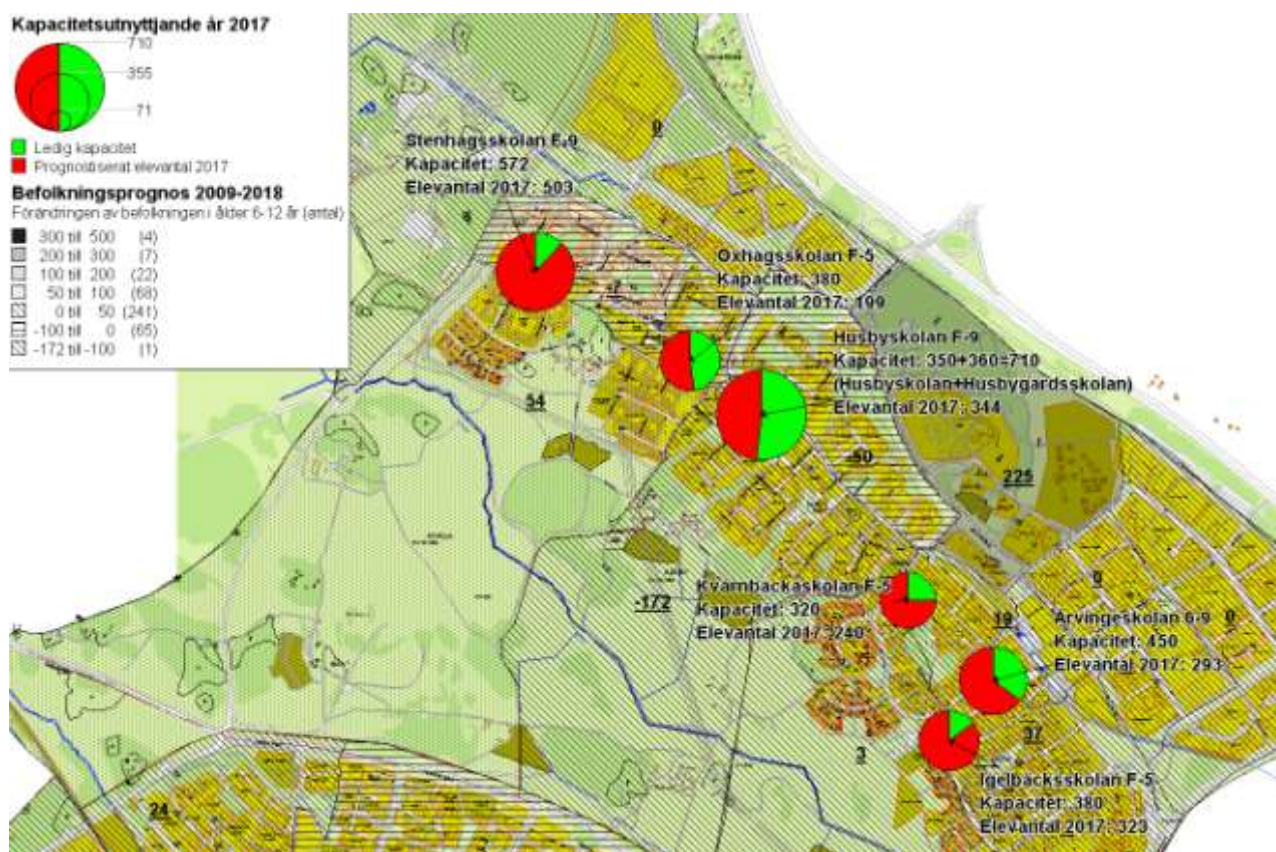
Elevantalsprognosen pekar på en mycket liten förändring av elevantalet vid skolorna i området. Enligt tabellen nedan minskar elevantalet något t.o.m. år 2017.

Elevantalsprognos, år	Antal
2012	1 949
2014	1 914
2017	1 902

Kartan nedan visar prognostiserat lokalutnyttjande för år 2017. I kartan redovisas även befolkningsutvecklingen i ålder 6- 12 år per basområde. Även om det sker en befolkningsökning i Kista Gård tas denna ökning ut av minskningar av befolkningen som i t ex södra Husby (-172) och norra Husby (-50). Befolkningen i ålder 6-12 år beräknas öka med endast 90 personer i ålder 6-12 och vilka därmed kan inrymmas i befintlig kapacitet.

Vid en sammanslagning av Akallaskolan och Stenhagsskolan med tillhörande avveckling av Akallaskolans nuvarande byggnad, minskar områdets kapacitet till cirka 2 810 platser. Elevprognosen för år 2017 pekar på cirka 1 900 elever i området vilket gör att området har fortsatt hög överkapacitet och att det är angeläget att fortsätta arbetet med att anpassa skolornas kapacitet till efterfrågan. Inom ramen för Järvalyftet görs också insatser för att förbättra skolors resultat för att på

så sätt öka attraktiviteten och därmed ökat val av lokala skolor. Stenhagsskolan är idag den skola inom norra Järvafältet som lockar störst andel elever från det egna upptagningsområdet. Som ett led i att stärka skolorna och för att åstadkomma ökad lokaleffektivitet har Husbyskolan och Husbygårdsskolan sammanförts till en gemensam enhet och en stor paviljong har därvid kunnat avvecklas. Sannolikt behövs utöver detta och den nu föreslagna avvecklingen av Akallaskolan ytterligare åtgärder och förvaltningen avser därför att återkomma i kommande lokalförsörjningsplan.

Förvaltningens överväganden och förslag

Ventilationen i Stenhagsskolan måste byggas om och de publika lokalerna tillgänglighetsanpassas. Akallaskolan är starkt nedsliten och måste rustas upp. En generell målsättning är att integrera särskola i befintlig skola. En lösning för detta är att bygga om och till Stenhagsskolan så att såväl grundskolans år 0-9 som obligatoriska särskolan kan inrymmas. Detta skulle innebära att såväl Akallaskolan som Sveaborgsskolan kan sägas upp.

Stenhagsskolan behöver då ytterligare idrottslokaler och den mindre hall som nu föreslås torde bli attraktiv även för utnyttjande under icke skoltid av t.ex. idrottsföreningar.

Den hyreshöjande kostnaden, 140,1 mnkr, är naturligtvis mycket hög. Möjligen skulle det bli något billigare att istället rusta upp Akallaskolan och Stenhagskolan, vilket förvaltningen dock anser vara ett sämre alternativ från såväl attraktivitets-, funktions- som integrationssynpunkt. Det aktuella förslaget innebär att grundskolans år 0-9 samt obligatoriska särskolan kan samlas i en skola.

Utbildningsförvaltningen bedömer att den föreslagna om- och tillbyggnaden av Stenhagsskolan ligger väl i linje med stadens satsning på Järvafältet även om den inte formellt ingår i projektet Järvalyftet.

Förvaltningen föreslår mot denna bakgrund att utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens inriktningsförslag för om- och tillbyggnad av Stenhagskolan samt uppdrar åt utbildningsförvaltningen att återkomma med ett förslag till genomförandebeslut.

Övrigt

Ärendet har behandlats i kommunstyrelsens ekonomiutskott den 24 februari 2010 (bilaga 4).

Bilagor:

1. Verksamhetsbeskrivning för grundskolan resp. obligatoriska särskolan
2. Situationsplan över Stenhagsskolan samt ritning över om- och tillbyggnadsförslaget
3. SISAB:s skrivelse 2009-08-19 resp. 2009-09-24 inför inriktningsbeslut.
4. Kommunstyrelsens ekonomiutskott, protokollsutdrag och tjänsteutlåtande